

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **102747** (13) **U**
(51) МПК (2015.01)
A01G 13/00
A01C 3/00
A01C 14/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: а 2014 06048	(72) Винахідник(и): Красовський Володимир Васильович (UA)
(22) Дата подання заявки: 02.06.2014	(73) Власник(и): Красовський Володимир Васильович, вул. Леніна, 114, кв. 3, м. Хорол, Полтавська обл., 37800 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.11.2015	(56) Перелік документів, взятих до уваги експертизою: UA 35430 U, 25.09.2008, 5 стор. UA 21492 A, 16.12.1997, 6 стор. Гранат как укрывное растение. [Інтернет- публікація], URL: http://web.archive.org/web/20120117060129/http://sadoved.com/plodovie-rasteniya/3451-granat-kak-ukryvnoe-rastenie.html (збережено WayBack Machine 17.01.2012, знайдено 24.11.2014) Зимнее укрытие теплолюбивых садовых растений. [Інтернет-публікація], URL: http://web.archive.org/web/20131006095744/http://www.gardenia.ru/pages/zimov007.htm (збережено WayBack Machine 06.10.2013, знайдено 24.11.2014) Гранат - уход за растениями. [Інтернет- публікація], URL: http://web.archive.org/web/20111010033551/http://www.limon-home.ru/?go=liexx/granat_56_59/yhod_64_65 (збережено WayBack Machine 10.10.2011, знайдено 24.11.2014) Федоренко В.С. Субтропические и тропические плодовые культуры: учеб. пособие/ Федоренко В.С.- К.: Вища школа, 1990.- С.84-95 Гранат-выращивание дерева, сорта, размножение и уход за растением. [Інтернет- публікація], URL: http://web.archive.org/web/20130423021242/http://vsaduidoma.com/2012/07/20/granat-vyrashhivanie-dereva-sorta-razmnozhenie-i-uhod-za-rasteniem (збережено WayBack Machine 23.04.2013, знайдено 24.11.2014) KR 20120111067 A, 10.10.2012, abstract, 1 стор. UA 105542 C2, 26.05.2014, 4 стор.
(41) Публікація відомостей про заявку: 10.03.2015, Бюл.№ 5	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.11.2015, Бюл.№ 22	

(54) СПОСІБ ЗИМОВОГО УТЕПЛЕННЯ ГРАНАТА ЗВИЧАЙНОГО (PUNICA GRANATUM L.) У ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

UA 102747 U

(57) Реферат:

Спосіб зимового утеплення граната звичайного (*Punica granatum* L.) у Лісостепу України включає вирощування граната у вигляді куща з нахилом до поверхні. Рослини укладають на поверхню заповненого компостного приямку, укладені рослини обгортають агроволокном для недопущення безпосереднього їх контакту з компостом, а ґрунт присипки зверху накривають плівкою.

Корисна модель належить до технології захисту субтропічних рослин від дії низьких температур у зимовий період і пропонується для застосування у садівництві лісостепової зони України.

В останні роки у лісостеповій зоні України все більше уваги приділяється інтродукції субтропічних плодових рослин, однією з яких є гранат звичайний (*Punica granatum* L.)

Гранат звичайний цінна плодова культура й водночас лікарська рослина, оскільки кожна з її складових частин несе в собі велику користь для здоров'я, а це сік, зерна та шкірка плодів, а також квітки, листки, кора гілок.

Гранат звичайний являє собою дерево заввишки до 5 м, в той же час легко піддається формуванню. Це дає можливість вирощувати його у вигляді куща, що важливо для інтродукційного процесу у змінених умовах природного середовища.

За біоекологічними показниками гранат звичайний характеризується підвищеною вибагливістю до тепла і порівняно слабкою стійкістю до низьких зимових температур повітря. Навіть при короткочасному пониженні температури повітря до -15-17 °С пошкоджуються верхівки однорічних пагонів, а при затяжному пониженні температури до -18-20 °С повністю відмирає надземна частина рослини [2.3].

Враховуючи те, що мінімальне значення зимової температури у лісостеповій зоні України майже щорічно знаходиться за межами -20 °С, гранат звичайний у цій зоні можливо вирощувати лише у вигляді вкривної культури, що давно практикується садівниками Судакського, Бахчисарайського, Чорноморського районів Автономної Республіки Крим та Краснодарського краю Росії вкриваючи рослини утеплюючим матеріалом рослинного походження та присипаючи їх зверху ґрунтом [3]. Суттєвим недоліком такого способу вкриття для лісостепової зони України є те, що прикопані рослини здатні витримувати лише короткочасне зниження температури до -25 °С [3].

Аналізуючи за останні дев'ять років метеорологічні дані регіону досліджень *p.granatum* (м. Хорол, Полтавська обл.) щодо мінімального значення температури повітря у зимовий період (табл. 1). [3] та враховуючи результати наших досліджень можна зробити висновок, що існуючі способи захисту граната звичайного від дії низьких температур [3] у зоні Лісостепу України недостатньо ефективні, оскільки зимою часто місцями пошкоджуються скелетні гілки, які в подальшому відмирають.

Таблиця 1

Мінімальні значення зимової температури по Хорольському району за період метеоспостережень 2005-2014 років.

№ п/п	Період спостережень	Мінімальне значення температури °С
1.	01.12.2005 01.03.2006	-26.3
2.	01.12.2006 01.03.2007	-22.4
3.	01.12.2007 01.03.2008	-17.3
4.	01.12.2008 01.03.2009	-26.5
5.	01.12.2004 01.03.2010	-24.8
6.	01.12.2010 01.03.2011	-19.6
7.	01.12.2011 01.03.2012	-28.6
8.	01.12.2012 01.03.2013	-19.2
9.	01.12.2013 01.03.2014	-22.5

У садівництві відомий спосіб закладання у прямки листя та інших рослинних решток, інколи з домішкою гною для отримання компосту.

Отже, відомий спосіб зимового вкриття кущових рослин граната звичайного для захисту від дії низьких температур та спосіб приготування у прямках компосту для підживлення саду є найближчими аналогами запропонованого способу.

В основу корисної моделі поставлено задачу створення такого способу захисту рослин *p.granatum* у зимовий період, щоб рослини могли переносити мінімальне значення зимових температур лісостепової зони України.

Поставлена задача вирішується тим, що спосіб зимового утеплення граната звичайного, що включає вирощування граната у вигляді куща з нахилом до поверхні, згідно з корисною моделлю, рослини укладають на поверхню заповненого компостного прямокутника, укладені рослини обгортають агроволокном для недопущення безпосереднього їх контакту з компостом, а ґрунт присипки зверху накривають плівкою.

Корисна модель пояснюється кресленням, де на фіг. 1 зображено два кущі граната звичайного (поз.1), що зростають біля компостного прямоку (поз.2). заповненого рослинними рештками, листям, що перетворюються на компост (поз.3). На фіг. 2 зображено укладені на поверхню рослинних решток та листя компостного прямоку рослин граната звичайного (поз.4). присипаних ґрунтом (поз.5). Крім того, укладені рослини обгортають агроволокном для недопущення безпосереднього їх контакту з компостом, що графічно не показано на кресленні, а ґрунт присипки зверху накривають плівкою для уникнення потрапляння вод атмосферних опадів.

1 - рослини граната звичайного у період вегетації

2 - компостний прямоку

3 - компост

4 - укладені на зиму рослини граната звичайного

5 - присипка ґрунтом.

Джерела інформації:

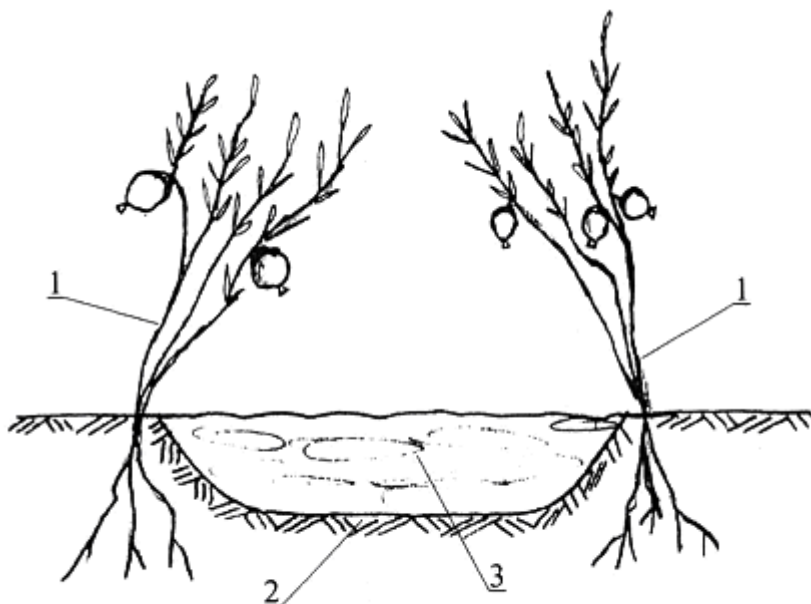
1. Архів погоди по Хорольському району (Метеостанція Веселий Поділ), www.gr5.ua.

2. Казас А.Н. Литвинова Т.В. Мязина Л.Ф. и др. Субтропические плодовые и орехоплодные культуры: научно-справочное издание. А.Н. Казас. Т.В. Литвинова. Л.Ф. Мязина Симферополь: ИТ "АРИАЛ" 2012. - 304 с.

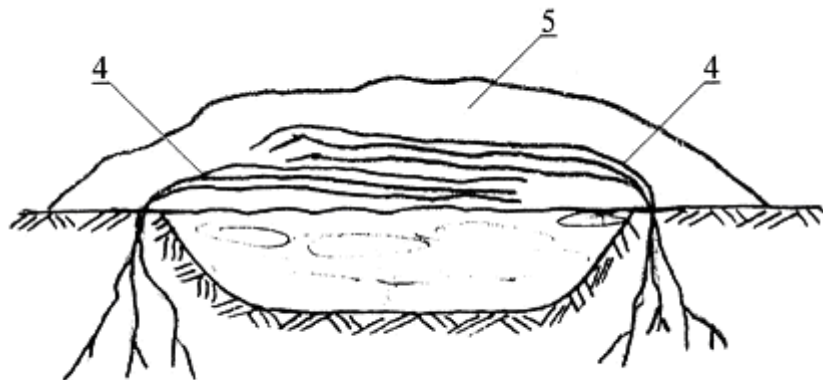
3. Федоренко В.С. Субтропические и тропические плодовые культуры: учеб. пособие В.С. Федоренко К.: Вища шк. 1990. - 239 с.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб зимового утеплення граната звичайного (*Punica granatum* L.) у Лісостепу України, що включає вирощування граната у вигляді куща з нахилом до поверхні, який **відрізняється** тим, що рослини укладають на поверхню заповненого компостного прямоку, рослини обгортають агроволокном для недопущення безпосереднього їх контакту з компостом, а ґрунт присипки зверху накривають плівкою.

Фіг. 1

Фіг. 2

Комп'ютерна верстка Л. Ціхановська

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601